

Vayeitzei I: Three Unique Encounters with Makom HaMikdash

1. בראשית פרק לג

(יח) וַיבֹּא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכָם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בְּבֹאוֹ מִפְּדוֹן אָרֶם וַיַּחַן אֶת פְּנֵי הָעִיר: (יט) וַיִּקֶן אֶת חֵלְקֵת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה שָׁם אָהֳלוֹ מִיַּד בְּנֵי חָמוֹר אָבִי שְׁכָם בְּמֵאָה קֶשֶׁטָה: (כ) וַיָּצַב שָׁם מַזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: 0

2. בראשית פרק כח

(י) וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה: (יא) וַיִּפְגַע בַּמְּקוֹם וַיִּלֵּן שָׁם כִּי בָּא הַשְּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמְּקוֹם וַיִּשֶׂם מְרֹאשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמְּקוֹם הַהוּא: (יב) וַיַּחְלֵם וְהִנֵּה סֹלֶם מִצַּב אֲרָצָה וְרֹאשׁוֹ מֵגִיעַ הַשְּׁמַיִמָה וְהִנֵּה מֵלֶאכִי אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ: (יג) וְהִנֵּה יְקֻקֹּךְ נֹצֵב עָלָיו וַיֹּאמֶר אֲנִי יְקֻקֹּךְ אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ אֲבִיךָ וְאֱלֹהֵי יִצְחָק הָאֲרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לָךְ אֲתִנַּנְנָה וְלִזְרַעֲךָ: (יד) וְהִנֵּה זֶרַעֲךָ כְּעֵפֶר הָאֲרֶץ וּפְרֻצֹת יָמָה וְקִדְמָה וְצַפְנָה וְנִגְבָּה וְנִבְרָכוּ בְךָ כָּל מְשֻׁפָּחֹת הָאֲדָמָה וּבְזִרְעֶךָ: (טו) וְהִנֵּה אֲנֹכִי עֹמֵךְ וְשִׁמְרֹתֶיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ וְהִשְׁבַּתִּיךָ אֶל הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אֵם עֲשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי לָךְ: (טז) וַיִּיקֶץ יַעֲקֹב וַיַּעֲלֵם מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֲנִי יֵשׁ יְקֻקֹּךְ בַּמְּקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי: (יז) וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מֶה נֹרָא הַמְּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים זֶה שְׁעַר הַשָּׁמַיִם: (יח) וַיִּשְׁכֵם יַעֲקֹב בְּבֹקֶר וַיִּקַּח אֶת הָאֲבֶן אֲשֶׁר שָׁם מְרֹאשֹׁתָיו וַיִּשֶׂם אֹתָהּ מִצְבֵּה וַיִּצַק שָׁמֶן עַל רֹאשָׁהּ: (יט) וַיִּקְרָא אֶת שֵׁם הַמְּקוֹם הַהוּא בֵּית אֵל וְאוֹלָם לֹזֵז שָׁם הָעִיר לְרֹאשְׁנָה: (כ) וַיֵּדֶר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וְשִׁמְרֵנִי בְּדֶרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבְגָד לְלַבֵּשׁ: (כא) וְשִׁבְתִּי בְּשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי וְהִנֵּה יְקֻקֹּךְ לִי לְאֱלֹהִים: (כב) וְהָאֲבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מִצְבֵּה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים וְכָל אֲשֶׁר תֵּתֶן לִי עֹשֶׂר אֶעֱשְׂרֶנּוּ לָךְ:

3. בראשית פרק כב

(ד) בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיֵּשָׂא אֲבֹרָהֶם אֶת עֵינָיו וַיִּרָא אֶת הַמְּקוֹם מֵרַחֵק:

4. בראשית פרק כד

(ג) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה לְפָנוֹת עָרֵב וַיֵּשָׂא עֵינָיו וַיִּרָא וְהִנֵּה גְמָלִים בָּאִים:

5. טור אורח חיים הלכות ראש חודש סימן תיז

... ושמעתי מאחי הר"י טעם לדבר לפי שהמועדים נתקנו כנגד אבות פסח כנגד אברהם דכתיב (בראשית יח) לושי ועשי עוגות ופסח היה שבועות כנגד יצחק שתקיעת שופר של מתן תורה היה בשופר מאילו של יצחק סוכות כנגד יעקב דכתיב (בראשית לד) ולמקנהו עשה סוכות וי"ב ראשי חדשי השנה שגם הם נקראים מועדים כנגד י"ב שבטים וכשחטאו בעגל ניטלו מהם וניתנו לנשותיהם לזכר שלא היו באותו חטא:

6. תלמוד בבלי מסכת פסחים דף פח עמוד א

ואמר רבי אלעזר: מאי דכתיב (ישעיהו ב) והלכו עמים רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר ה' אל בית אלהי יעקב וגו', אלהי יעקב ולא אלהי אברהם ויצחק? אלא: לא כאברהם שכתוב בו ה', שנאמר (בראשית כב) אשר יאמר היום בהר ה' יראה, ולא כיצחק שכתוב בו שדה, שנאמר (בראשית כד) ויצא יצחק לשוח בשדה. אלא כיעקב שקראו בית, שנאמר (בראשית כח) ויקרא את שם המקום ההוא בית אל.

7. ויקרא רבה (וילנא) פרשת אחרי מות פרשה כ

... דתינין תמן משניטל הארון היתה שם אבן שתייה. ולמה נקראת כן? א"ר יוסי ב"ר חלפתא: שממנה הושתת העולם. . .